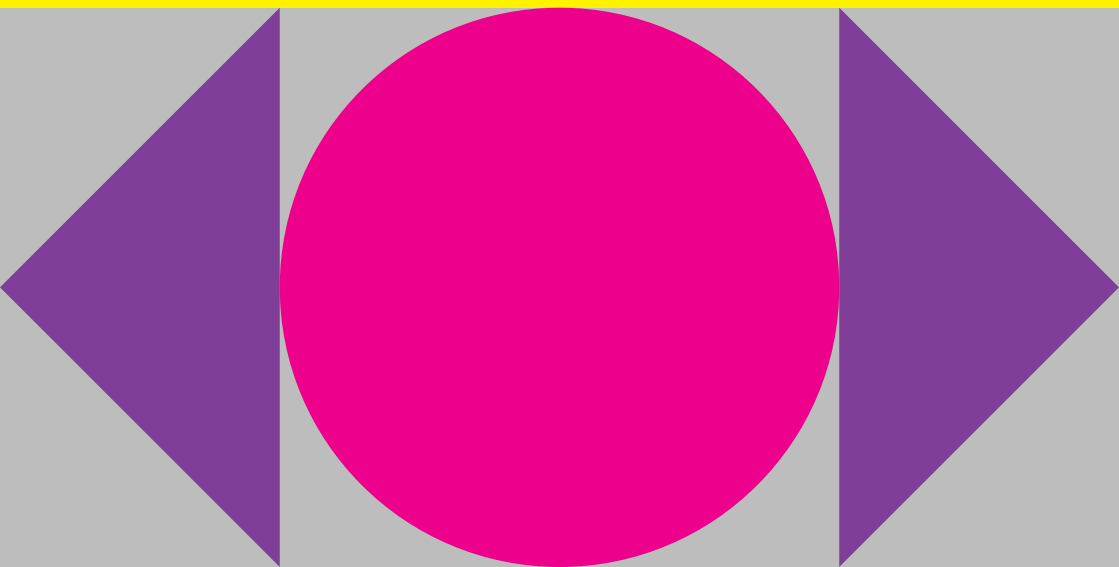

Tydzień Filmu Niemieckiego

20.01 – 9.02
2023

Bettina Wegner

Przykazania

Cóż, przykazań ludziom trzeba, aby mogli przeżyć
Ciągłe więc stwarzają nowe, żeby je powierzyć
Pokoleniom, które przyjdą na następne lata.
Z taką myślą łatwiej w końcu odejść z tego świata.
W szkole kładli mi do głowy: „Musisz być uczciwa!”
Nie sądziłam, że w ogóle można oszukiwać.
Po czterdziestu latach wiem już, na czym to polega:
Przykazania się wymyśla, by ich nie przestrzegać.
Bóg na ustach, diabeł w sercu – każdy łączy i kłamie
I żądając moralności, pierwszy rzuca kamień.
Musiałam więc wymyślić własne przykazania
Jest ich dziesięć i na zawsze będą mnie ochraniać.

Prosto stój, gdy inni siedzą
Bryżą bądź, kiedy się biedzą
Krzycz, gdy milczą dookoła
Gdy się korzą, stawiaj czoła
Nie udawaj – miej to za nic
Nie płacz, kiedy ktoś cię zrani
Znajdź otuchę, kiedy toniesz
Luksus niech cię nie pochłonie
Jasno mów, że wróg jest wrogiem
Idź za słabszym nawet w ogień

Nigdy też ich nie złamałam, tylko jedno z nich
Kiedy ktoś mnie zrani, płacząc, choć nie wolno mi.

tłumaczenie: Artur Kożuch

Tydzień Filmu Niemieckiego 2023, którego organizatorami są Dom Norymberski w Krakowie, Goethe-Institut w Warszawie, Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu oraz German-Films, odbędzie się od 20 stycznia do 2 lutego 2023 roku w wersji kinowej oraz od 3 do 9 lutego 2023 online. Jego program pokażemy w Krakowie, Wrocławiu, Warszawie, Katowicach, Opolu, Poznaniu, Gdańsku, Toruniu i Kielcach, a następnie wybrane filmy udostępniłone zostaną na platformie MOJEEKINO.pl.

Tydzień Filmu Niemieckiego jest przeglądem najnowszych kina naszych zachodnich sąsiadów, a w jego programie, jak co roku, znalazły się produkcje, które zyskały zarówno uznanie krytyków, jak i filmowej publiczności. Nie zabrakło też tytułów pokazywanych na międzynarodowych festiwalach i laureatów Niemieckich Nagród Filmowych. Do tych ostatnich należy zrealizowana przez Andreasa Kleinerta biografia *Thomasa Brascha*, która zdobyła aż 9 statuetek przyznawanych przez Niemiecką Akademię Filmową, w tym w najważniejszych kategoriach: dla najlepszego filmu oraz za reżyserię i scenariusz. Nagrody aktorskie zdobyli dobrze znani polskiej widowni: Albrecht Schuch i Jella Haase. Thomas Brasch, pisarz, poeta, scenarzysta i autor sztuk teatralnych to nie jedyny wschodnioniemiecki dysydent, którego biografia stała się inspiracją do filmowej opowieści. Z tego samego pokolenia wywodzi się Bettina Wegner, charyzmatyczna wokalistka i poetka, bohaterka dokumentu Lutza Pehnera. Wschodnie korzenie ma także bardzo popularny w Niemczech muzyk, artysta estradowy i kabaretowy Olaf Schubert, który przez przypadek odkrywa, że jego biologicznym ojcem może być Mick Jagger i w swoim dochodzeniowym filmie zatytułowanym *Olaf Jagger* próbuje odkryć prawdę. Jak żmudne jest szukanie informacji i potwierdzanie źródeł, z których pochodzą, pokazuje także inny dokument, zrealizowany przez Daniela Sagera. Praca znanych z pierwszych stron gazet dziennikarzy śledczych, którym zawdzięczamy wiedzę o wielu politycznych i gospodarczych skandalach, jest tematem jego filmu *Za kulisami*. Prawdy o wydarzeniach sprzed lat, kolektywnie wypartych przez lokalną społeczność, poszukuje bohaterka filmu *Milczący las* w reżyserii Saralisy Volm. Z kolei protagonista obrazu Jönsa Jönssona *Aksjomat* konfabuluje bezustannie, jakby wymyślanie historii było potrzebą, bez której nie jest w stanie normalnie funkcjonować. Stefan Jäger w filmie *Monte Verità* przywołuje społeczną ideę sprzed 100 lat, której celem było stworzenie nowego, alternatywnego stylu życia, a głównymi założeniami były: wegetarianizm, respekt wobec natury i kreatywna praca. Filmem, którym otworzymy Tydzień filmu Niemieckiego jest *Kontra*, komedia Sönke Wortmanna, w której reżyser odwołuje się do sztuki retoryki i przekonuje, że warto się tej, utraconej w dobie mediów społecznościowych, umiejętności nauczyć.

Mamy nadzieję, że wybór filmów tegorocznej edycji Tygodnia Filmu Niemieckiego usatysfakcjonuje każdego widza i stworzy okazję do pogłębienia wiedzy o naszych zachodnich sąsiadach, o tym jak radzą sobie zarówno z trudną historią, jak i ze współczesnymi problemami. Serdecznie zapraszamy na pokazy filmowe.

Renata Kopyto, Dom Norymberski

Renata Prokurat, Goethe-Institut w Warszawie

Michał Tomiczek, Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu

Aksjomat

Axiom

Niemcy, 2022, 112 min

Aksjomaty to zdania przyjmowane za prawdziwe, których nie trzeba udowadniać. Julius, bohater filmu również nie musi udowadniać, że historie lub tożsamości, które wymyśla, są prawdziwe. Kolegom z pracy organizuje wycieczkę nieistniejącą żaglówką, należącą rzekomo do jego matki o arystokratycznym pochodzeniu, rodzicom swojej dziewczyny z kolei sprzedaje wzruszającą historię o nieprawdopodobnym awansie społecznym i sukcesie w zawodzie architekta. Misternie konstruowane kłamstwa są jak nietrwałe, ale bardzo efektowne budowle, z których ich twórca musi ewakuować się, kiedy grożą zawaleniem. Stąd u bohatera pozorowane ataki zagrażające zdrowiu, częste zmiany pracy czy nagłe wyprowadzki z mieszkania. Nie wiemy, dlaczego Julius zmyśla: czy uważa, że codzienne życie jest zbyt szare i należy ubarwić je ciekawymi historiami, czy jego atrakcyjne opowieści sprawiają, że skupia na sobie uwagę innych i jest w centrum zainteresowania, czy wreszcie cierpi na konfabulację, zaburzenie ośrodków w mózgu, odpowiedzialnych za pamięć i kojarzenie.

Twórcy filmu wciągają widza w jego wymyślone historie i alternatywną rzeczywistość, którą tworzy Julius. Ta jak wiadomo stała się częścią naszego funkcjonowania w przestrzeni wirtualnej i nie budzi już zdziwienia. Tutaj kreacja jest pożądana i nagradzana za pomocą lajków czy poprzez obserwowanie poszczególnych profili. Funkcjonowanie za pomocą fikcyjnej tożsamości w świecie rzeczywistym jest dość uciążliwe. Może tak też powinno być w świecie wirtualnym.

Scenariusz i reżyseria:

Jöns Jönsson

Zdjęcia: **Johannes Louis**

Obsada: **Moritz von Treuenfels, Ricarda Seifried, Thomas Schubert**

Produkcja: **Bon Voyage Films**

POKAZY FESTIWALOWE:

Berlinale 2022, Edynburg 2022

Jöns Jönsson urodził się w Sztokholmie/Szwecji. Po zamieszkaniu we Włoszech studiował kulturoznawstwo w Lund. W 2006 roku rozpoczął studia filmowe w Uniwersytecie Filmowym i Telewizyjnym im. Konrada Wolfa w Poczdamie-Babelsbergu. Napisał i wyreżyserował wiele sztuk teatralnych i filmów krótkometrażowych. Zadebiutował w 2013 roku filmem *Lamento*.

Bettina

Niemcy, 2022, 110 min, film dokumentalny

Bettina Wegner jest poetką, wokalistką i autorką tekstów. Urodziła się w Berlinie, w 1947 roku, dorastała w rodzinie o lewicowych poglądach, która po wojnie wybrała Berlin Wschodni jako miejsce do życia. Z wykształcenia aktorka i bibliotekarka. Już jako młoda dziewczyna zaczęła występować na różnych scenach muzycznych, zarówno tych tworzonych przez NRD-owskie organizacje młodzieżowe, jak i w niezależnych klubach. Wcześniej też zaangażowała się w działalność polityczną, biorąc udział w akcjach i inicjatywach, które były niewygodne dla ówczesnej komunistycznej władzy. Kolportując ulotki przeciwko interwencji sił Układu Warszawskiego w Pradze w 1968 roku, została po raz pierwszy aresztowana i skazana na resocjalizację poprzez pracę fizyczną w fabryce. Później przyszyły kolejne akcje polityczne, których efektem był przymusowy wyjazd do RFN. Znakomity dokument Lutza Pehnerta, złożony z wywiadów, archiwalnych nagrań koncertów i materiałów STASI, to nie tylko opowieść o wspaniałej wokalistce, której teksty są aktualne także dziś, ale przede wszystkim portret niezależnej kobiety, żyjącej według własnych zasad i wiernej młodzieżowym ideałom. Biografia Wegner, rozpięta pomiędzy dwoma podzielonymi murem krajami o różnych systemach politycznych i społecznych, jest też dla twórców filmu impulsem do spojrzenia na najnowszą niemiecką historię z perspektywy osoby, która nie akceptuje tych podziałów i nie daje ująć się w żadne, powszechnie obowiązujące ramy.

Scenariusz i reżyseria:

Lutz Pehnert

Produkcja: Solo:film

POKAZY FESTIWALOWE:

Berlinale 2022,

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

Nagroda Jury Fipresci (Panorama)

Lutz Pehnert urodził w 1961 roku, w Berlinie. Pracował dla dziennika „Junge Welt” i pisał dla kilku magazynów. Od 1995 roku jest niezależnym pisarzem i reżyserem telewizyjnym, realizuje portrety artystów oraz filmy dokumentalne o tematyce historycznej i podróżniczej. W jego filmografii znajdują się m.in. *Ostrock - Zwischen Liebe und Zorn* (2015), *Partisan* (2018) o reżyserze i wieloletnim dyrektorze berlińskiego teatru Volksbühne Franku Castorfie oraz *Wer wir sind - Die DNA des Ostens* (2021).

Kontra

Contra

Niemcy, 2021, 108 min

Naima, świeżo upieczona studentka prawa, spóźnia się na pierwszy wykład i w przepełnionej auli nie może znaleźć wolnego miejsca. Komentarz zirytowanego profesora jest nie tylko złośliwy, ale także zabarwiony mizoginicznym i rasistowskim podtekstem. Nieprzyjemna dla młodej emigrantki inauguracja roku akademickiego zostaje nagrana i opublikowana w Internecie, wywołując burzę, której konsekwencją jest żądanie zwolnienia profesora. Renomowany uniwersytet nie może sobie pozwolić na skandal, nie chce jednak stracić bardzo dobrego wykładowcy i dlatego rektor zleca mu przygotowanie Naimy do międzyuczelnianego konkursu retorycznego.

Film Sönke Wortmanna oparty jest na klasycznej komediowej zasadzie zetknięcia ze sobą bohaterów z dwóch różnych światów, którzy nie pałają do siebie sympatią. Jednak dzięki aktualnemu tematowi staje się on ciekawym głosem odnoszącym się do naszej, coraz bardziej powszechnej, codzienności: jak prowadzić debatę z przeciwnikiem, który nie podziela naszego punktu widzenia. Sztuka retoryki, argumentacji i przekonywania adwersarzy do reprezentowanego w dyskusji zdania, to w dobie mediów społecznościowych zdaje się utracona umiejętność, której może się nauczyć każdy, nie tylko Naima. Wybrane przez twórców filmu tematy konkursowych debat dotyczą współczesnych społeczeństw, warto więc wysłuchać argumentów, jakich używają dyskutanci, zarówno tych pro, jak i kontra.

Reżyseria: Sönke Wortmann
Zdjęcia: Holly Fink
Scenariusz: Doron Wisotzky, Victor Saint Macary, Yaël Langmann, Noé Debré, Yvan Attal
Obsada: Christoph Maria Herbst, Nilam Farooq, Ernst Stötzner, Hassan Akkouch
Produkcja: Constantin Film
Produktion

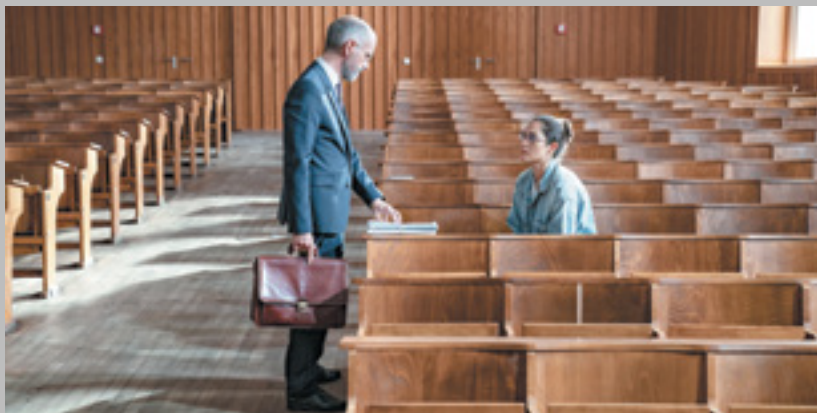
POKAZY FESTIWALOWE:

Stony Brook Film Festival 2022,
Berlinale 2022

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

Nagroda Publiczności, Stony Brook Film Festival 2022, Bawarska Nagroda Filmowa (Nilam Farooq), Nagroda im. Ernsta Lubitscha dla Najlepszej Komедии.

Sönke Wortmann urodził się w 1959 r. w Marl w Nadrenii Północnej-Westfalii. Studiował w Wyższej Szkole Filmu i Telewizji w Monachium oraz w Royal College of Art w Londynie. Jego film dyplomowy *Drei D* (1988) był nominowany do Oscara w kategorii filmów studenckich. W 1992 r. otrzymał Niemiecką Nagrodę Filmową za film *Kleine Haie*, a komedię *Mężczyzna, przedmiot pożądania* (*Der bewegte Mann*) obejrzało 6,5 mln widzów. W roku 2003 nakręcił film *Cud w Bernie* (*Wunder von Bern*) prezentujący zwycięstwo niemieckiej drużyny w 1954 r. w piłce nożnej. Sönke Wortmann należy do najpopularniejszych niemieckich reżyserów, który nie tylko regularnie kreśli filmy, reżyseruje także sztuki teatralne i pracuje jako producent filmowy.

Milczący las

Schweigend steht der Wald
Niemcy, 2022, 95 min

Anja, studentka odbywająca praktykę w lesie niedaleko czeskiej granicy, dostrzega podczas badań coś niepokojącego w próbkach ziemi. W położonej nieopodal miejscowości spędzała jako dziecko wakacje. Tu też przed laty zaginął w niewyjaśnionych okolicznościach jej ojciec. Zdarzenie nigdy nie zostało wyjaśnione, a akta sprawy zamknięte. Anja, która kwateruje w tym samym co przed laty domu, ma nadzieję, że natknie się na jakieś ślady, które pozwolą jej odkryć rodzinną tajemnicę. Niestety wokół panuje zmowa milczenia, a prace, które Anja wykonuje, odkrywając kolejne warstwy ziemi na leśnej polanie, zaczynają budzić niepokój wśród mieszkańców. Coraz więcej osób radzi jej, aby porzuciła to zajęcie i wyjechała z wioski. Dziewczyna zastanawia się, skąd zainteresowanie jej badaniami i czy ma to związek z zaginięciem jej ojca.

Bohaterka filmu Saralisy Volm nie przez przypadek nosi nazwisko Grimm, a nawiązań do słynnych autorów niemieckich baśni jest sporo: nieprzyjazny las jako miejsce akcji, postaci budzące grozę i młoda dziewczyna w niebezpieczeństwie. Jednak historia, którą opowiadają twórcy filmu, z bajką ma niewiele wspólnego. Jest próbą zmierzenia się z mechanizmami kolektywnego wyparcia wydarzeń z przeszłości i konsekwencjami jakie za to ponosi miejscowa społeczność.

Reżyseria: Saralisa Volm
Scenariusz: Wolfram Fleischhauer
Zdjęcia: Roland Stuprich
Obsada: Henriette Confurius,
Noah Saavedra, August Zirner,
Robert Stadlober
Produkcja: POISON w koprodukcji
z if... Productions

POKAZY FESTIWALOWE:

Berlinale 2022, Lichter Filmfest Frankfurt International 2022, Internationales Filmfest Emden Norderney 2022, Guanajuato International Film Festival 2022, Semana de Cine Alemán Mexico 2022, HEIMAT EUROPA Filmfestspiele

Saralisa Volm urodziła się w 1985 roku. Studiowała historię sztuki i filozofię. W 2014 roku założyła firmę produkcyjną POISON, a rok później zrealizowała jako producentka swój pierwszy pełnometrażowy film *Fikkefuchs*, którego reżyserem był Jan Henrik Stahlberg. Pracowała również jako kuratorka, aktorka i reżyserka, jest autorką książek i dziennikarką. Publikuje w „Süddeutsche Zeitung“, „Die Welt“ i „Die Zeit“. W 2021 roku zadebiutowała jako reżyserka filmem „Schweigend steht der Wald” na podstawie powieści Wolframa Fleischhauera pod tym samym tytułem.

Monte Verità. Odurzenie wolnością.

Monte Verità. Der Rausch der Freiheit
Szwajcaria, Niemcy, Austria, 2021, 116 min

Hanna jest młodą mężatką i matką dwóch córek, żyje u boku dobrze sytuowanego męża zajmującego się fotografią portretową. Niestety nie potrafi odnaleźć się w roli, jaką przewidziało dla niej mieszczańskie środowisko Wiednia z początku XX wieku. Jej powracające kryzysy psychiczne łagodzi wzywany przez męża psychiatra. Podczas seansów terapeutycznych lekarz opowiada Hannie o wyjątkowym miejscu, które powstało w niedalekiej Szwajcarii. Kiedy bohaterka pewnej nocy buntuje się przeciwko wypełnianiu małżeńskiego obowiązku, właśnie Monte Verità będzie celem jej ucieczki. Tytułową „Górę prawdy” założyli artyści i inni wolni duchem ludzie, skupieni w początkach XX wieku wokół bohemy artystycznej, zamieszkującej monachijską dzielnicę Schwabing. Ich celem było stworzenie zupełnie nowego, alternatywnego do mieszczańskiego, stylu życia. Wegetarianizm, szacunek wobec natury, kreatywna praca i możliwość realizacji różnych artystycznych eksperymentów oraz swobodny, pozbawiony konwenansów sposób bycia to główne założenia społeczności, która osiadła w Monte Verità. Wśród jej mieszkańców byli m.in.: pisarz Hermann Hesse, tancerka Isadora Duncan czy socjolog Max Weber.

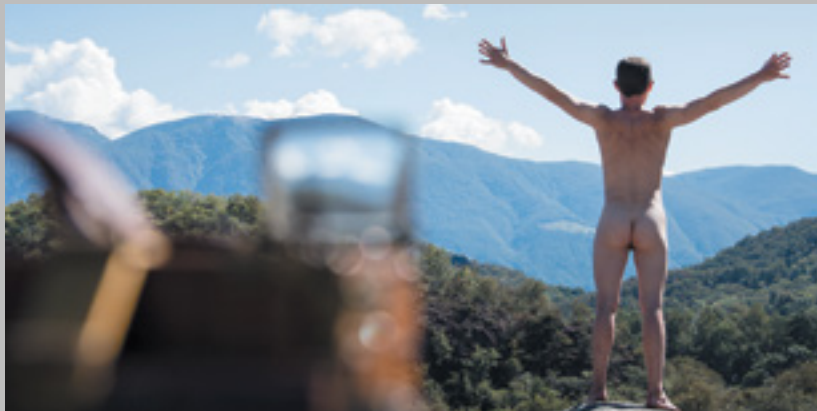
Hanna wychowana w patriarchalnym świecie nie od razu odnajdzie się w tej oazie wolności. Przekona się do niej dopiero, kiedy będzie mogła robić to, co ją fascynuje i czego w Wiedniu jej zabroniono: fotografować. Reżyser Stefan Jäger przywołuje w swoim filmie zapomnianą społeczną ideę, z której wywodzi się wiele współczesnych ruchów alternatywnych oraz jej pionierów.

Reżyseria: Stefan Jäger
Scenariusz: Kornelija Naraks
Zdjęcia: Daniela Knapp
Obsada: Maresi Riegner,
Max Hubacher, Julia Jentsch,
Hannah Herzsprung, Joel Basman
Produkcja: tellfilm

POKAZY FESTIWALOWE:

Locarno 2021, Berlinale 2022,
Trento 2022, Solura 2022,
Jerozolima 2022

Stefan Jäger jest reżyserem, scenarzystą i wykładowcą. Studiował reżyserię i scenopisarstwo w Filmakademie Baden-Württemberg. Obecnie kieruje Wydziałem Scenopisarstwa w zuryckiej Hochschule der Künste. Jego filmografia obejmuje kilkanaście pozycji. Jest właścicielem firmy producenckiej tellfilm GmbH Zurich oraz członkiem Europejskiej i Szwajcarskiej Akademii Filmowej.

Olaf Jagger

Niemcy, 2022, 95 min

Znany niemiecki komik i artysta kabaretowy Olaf Schubert, porządkując piwnicę w domu swoich rodziców, znajduje stare radiowe taśmy, na których zapisany jest wywiad, jaki jego matka przeprowadziła z wokalistą zespołu The Rolling Stones, Mickiem Jaggerem. Rozmowa miała mieć miejsce podczas pierwszego w Republice Federalnej Niemiec koncertu słynnego zespołu w Münster, w 1965 roku. Pikanterii temu niezwykłemu odkryciu dodaje fakt, że matka Schuberta mieszkała w NRD i była dziennikarką państwowego radia, co w zasadzie wykluczało możliwość udziału w takim wydarzeniu, jak występ artystów zza żelaznej kurtyny. A jednak wywiad istnieje i nic nie wskazuje na to, aby był nieprawdziwy. Taśmy stają się pretekstem do zbadania historii własnej rodziny. Bohater filmu zaczyna poszukiwania w archiwach, wśród ówczesnych i obecnych fanów Micka Jaggera i grupy The Rolling Stones, gwiazd rocka, przyjaciół i znajomych. Wykorzystuje swoją popularność i rozległe znajomości. Jego tropienie śladów znajomości matki z legendą rocka pozwala nie tylko wejrzeć w rodzinną historię i odkryć pewną tajemnicę, ale też zobaczyć obraz czasów, w jakich przyszło jej żyć. Olaf Schubert, jak na artystę kabaretowego przystało, relacjonuje swoją kwerendę z przymrużeniem oka, wplatając w nią wiele zabawnych wątków, przerysowanych emocji i żartobliwych sytuacji. Choć film ma formę dokumentu, to trudno ocenić, które postaci są prawdziwe, a które odgrywane. Twórcy umiejętnie balansują pomiędzy rzeczywistością i fikcją, a kiedy już wydają się, że wszystko zakończy się fiaskiem, następuje nieoczekiwany finał.

Reżyseria i scenariusz:

Heike Fink

Zdjęcia: Hajo Schomerus

Produkcja: Ester.Reglin.Film GmbH

Obsada: Olaf Schubert, Anne-Marie

Schubert, Rolf Schubert, Anna

Lucia Gustmann

POKAZY FESTIWALOWE:

Hof 2022

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

Nagroda Krytyki Filmowej,

Hof, 2022

Heike Fink urodziła się w 1968 roku. Studiowała literaturę i socjologię. Jest scenarzystką, pisze powieści i literaturę faktu, wykłada na różnych niemieckich uniwersytetach. Ma na swoim koncie następujące filmy dokumentalne: *Eisheimat* (2012), *Die Kirchenrebellinnen* (2020) i *Olaf Jagger* (2022).

Thomas Brasch

Niemcy, 2021, 157 min

Thomas Brasch, niemiecki pisarz, poeta, reżyser filmowy, autor sztuk teatralnych i scenariuszy urodził się w 1945 roku w Anglii, jako syn żydowskich uchodźców. Po wojnie jego ojciec został NRD-owskim funkcjonariuszem partyjnym i wysokim urzędnikiem w ministerstwie kultury. Syn dość wcześnie zauważył rozdźwięk pomiędzy wschodnioniemiecką rzeczywistością a ideałami, na których rzekomo zbudowano socjalistyczne państwo. Pierwszym jego buntem był protest przeciwko interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji, w 1968 roku. Zadenuncjowany przez ojca trafił do więzienia, a potem do pracy w fabryce jako frezjer. W tym czasie zaczęły powstawać pierwsze utwory literackie, które Brasch opublikował dopiero w 1977 roku, po przymusowym przesiedleniu do RFN. Pisane wcześniej sztuki teatralne były zakazane przez cenzurę. W zachodnich Niemczech zaczął pracować także jako reżyser. Jego filmy trafiały na międzynarodowe festiwale w Cannes czy Locarno. Czarnobiały film Andreasa Kleinerta jest czymś więcej niż biografią znanego twórcy i dysydenta. Jest próbą opowiedzenia losów wielu ludzi, rozdartych pomiędzy dwoma politycznymi systemami. To bardzo aktualna historia o politycznych podziałach, które dotyczą społeczeństwa, wspólnoty i rodziny. W swoją opowieść reżyser wplata sekwencje z filmów Brascha i fragmenty jego tekstów, a jej mottem może być jedna z wypowiedzi bohatera filmu: „sprzeciw jest naszą nadzieją”.

Reżyseria: **Andreas Kleinert**
Scenariusz: **Thomas Wendrich**
Zdjęcia: **Johann Feindt**
Produkcja: **Zeitsprung Pictures**
w koprodukcji z **NDR, BR, WDR, ARTE**
Obsada: **Albrecht Schuch, Jella Haase, Ioana Iacob, Jörg Schüttauf**

POKAZY FESTIWALOWE:
Stambuł, 2021; Tallin, 2021

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:
Niemiecka Nagroda Filmowa 2022 dla najlepszego filmu oraz za reżyserię (Andreas Kleinert), scenariusz (Thomas Wendrich) męską rolę pierwszoplanową (Albrecht Schuch), kobieca rolę drugoplanową (Jella Haase), zdjęcia (Johann Feindt), montaż (Gisela Zick), scenariusz (Myrna Drews) i kostiumy (Anne-Gret Oehme), GRAND PRIX dla najlepszego filmu i Nagroda dla najlepszego Aktora (Albrecht Schuch), Tallin 2021.

Andreas Kleinert urodził się w Berlinie Wschodnim w 1962 roku. Studiował reżyserię w Akademii Filmowej i Telewizyjnej im. Konrada Wolfa w Poczdamie-Babelsbergu. Zadebiutował filmem *Leb' wohl, Joseph* pokazanym w konkursie Festiwalu Filmowego w Locarno w 1990, przyniósł mu nominację do studenckiego Oscara. Ważnym filmem w dorobku Kleinerta jest *Wege in die Nacht* o bezrobotnym właścicielu fabryki, który z własnej inicjatywy chce zapewnić „prawo i porządek”. Oprócz filmów kinowych ma w swoim dorobku wiele produkcji telewizyjnych, za które otrzymał liczne nagrody.

Za kulisami

Hinter den Schlagzeilen

Niemcy, 2021, 90 min, film dokumentalny

Frederik Obermaier i Bastian Obermayer to dwaj dziennikarze śledczy pracujący w niemieckim dzienniku „Süddeutsche Zeitung”. To oni otrzymali dokumenty nazwane później Panama Papers, które, dzięki współpracy Międzynarodowego Konsorcjum Dziennikarzy Śledczych, pozwoliły na publikację informacji o firmach zarejestrowanych w tzw. rajach podatkowych. Praca tego duetu oraz całego zastępu ludzi wspierających żmudne zbieranie informacji, ich weryfikację, analizę prawną i wszelkie inne działania, dzięki którym możliwe jest wykrywanie afer i przestępstw, nieprawidłowości i politycznych nadużyć czy różnego rodzaju korupcji, jest tematem tego niezwykłego filmu. Jego twórcy pokazują, jak żmudne jest to zajęcie, jak wielkiego wymaga zaangażowania, odwagi i determinacji. W filmie obserwujemy różne wątki, m.in. widzimy spotkanie z Edwardem Snowdenem w Moskwie, wizytę bohaterów filmu na Malcie, gdzie zamordowana została dziennikarka Daphne Caruana Galizia, a także akcję przekazania materiału wideo, którego późniejsze ujawnienie doprowadziło w 2019 roku do upadku rządu Sebastiana Kurza w Austrii.

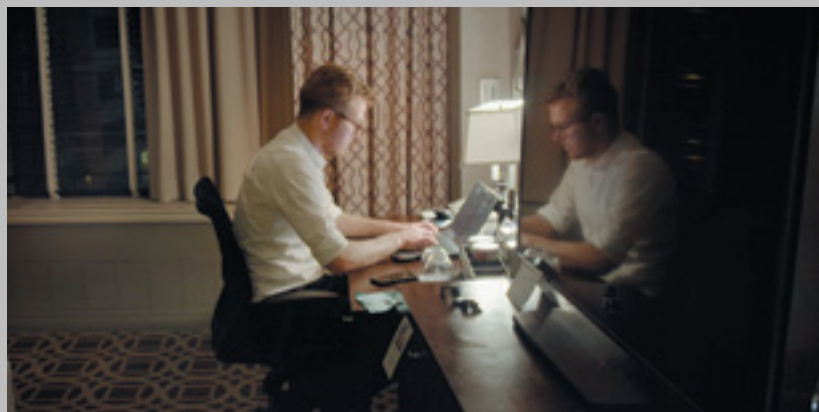
Film Sagera pokazuje nie tylko kulisy dziennikarskiej pracy i cały mechanizm stojący za decyzją o publikacji materiałów, mających wpływ na bieg wielu wydarzeń politycznych czy gospodarczych, ale przede wszystkim zwraca uwagę na to, jak ważne we współczesnym świecie są niezależne media. Zapewnienie im możliwości działania jest nie tylko podstawą demokracji, ale też formą społecznej kontroli, niekiedy jedyną jaka pozostaje.

Reżyseria: **Daniel Sager**
Scenariusz: **Daniel Sager, Marc Bauder**
Zdjęcia: **Börres Weiffenbach, Daniel Sager, Anne Misselwitz, Frank Marten Pfeiffer**
Produkcja: **Bauderfil Produktion w koprodukcji z ZDF**

POKAZY FESTIWALOWE:

CPH:DOX, Kopenhaga; HOT DOCS, Toronto; DOK.fest, Monachium, Zurich Film Festival, Zurych

Daniel Andreas Sager urodził się w Berlinie w 1985 roku, a dorastał w Moskwie. Studiował etnologię i filozofię, a następnie podjął studia filmowe w Filmakademie Baden-Württemberg. Jego film dyplomowy The long Distance zdobył m.in. Nagrodę First Steps. W 2016 roku otrzymał Stypendium Nipkowa. Jako reżyser i dziennikarz realizuje międzynarodowe filmy dokumentalne i reportaże dla kina i telewizji. Jego filmy były pokazywane na całym świecie, na międzynarodowych festiwalach filmowych i zdobywały ważne nagrody.

	Warszawa	Wrocław	Kraków	Toruń	Poznań	Gdańsk	Opole		Katowice	Kielce	Online
	Kino Murańów	Kino Nowe Horyzonty	Kino Pod Baranami	Kino Centrum	Kino Muza	Kino Żak	Kino Meduza	Kino Helios Opole Karolinka	Kino Światowid	Kino Moskwa	Mojeekino.pl
Aksjomat	24.01 godz. 20:00	23.01 godz. 19:00	23.01 godz. 18:30	26.01 godz. 18:00	28.01 godz. 19:00	25.01 godz. 17:45	22.01 godz. 18:00		29.01 godz. 20:15	23.01 godz. 19:30	03. - 09.02
Bettina	26.01 godz. 20:00	26.01 godz. 19:00	26.01 godz. 18:30	22.01 godz. 18:00	24.01 godz. 18:00	24.01 godz. 18:00	24.01 godz. 18:00		02.02 godz. 18:00	26.01 godz. 19:30	03. - 09.02
Kontra	20.01 godz. 20:00	20.01 godz. 19:00	20.01 godz. 18:30	25.01 godz. 18:00	23.01 godz. 19:00	20.01 godz. 18:00		20.01 godz. 18:00	27.01 godz. 19:00	20.01 godz. 19:30	
Milczący las	25.01 godz. 20:00	21.01 godz. 21:00	25.01 godz. 18:30	24.01 godz. 18:00	27.01 godz. 19:00	21.01 godz. 18:00		26.01 godz. 18:00	31.01 godz. 18:00	25.01 godz. 19:30	
Monte Verità. Odurzenie wolnością.	23.01 godz. 20:00	25.01 godz. 19:00	22.01 godz. 18:30	21.01 godz. 18:00	29.01 godz. 19:00	22.01 godz. 17:45	21.01 godz. 18:00		29.01 godz. 18:00	22.01 godz. 19:30	03. - 09.02
Olaf Jagger	21.01 godz. 20:00	22.01 godz. 19:00	24.01 godz. 18:30	27.01 godz. 18:00	26.01 godz. 19:00	23.01 godz. 18:00	23.01 godz. 18:00		30.01 godz. 18:00	24.01 godz. 19:30	
Thomas Brasch	22.01 godz. 20:00	24.01 godz. 19:00	21.01 godz. 18:30	20.01 godz. 18:00	25.01 godz. 18:00	26.01 godz. 16:45		25.01 godz. 18:00	28.01 godz. 18:00	21.01 godz. 19:00	03. - 09.02
Za kulisami											03. - 09.02
	ul. Gen. Andersa 5, 00-147 Warszawa	ul. Kazimierza Wielkiego 19A-21, 50-077 Wrocław	Rynek Główny 27, 31-010 Kraków	Wały Generała Władysława Sikorskiego 13, 87-100 Toruń	Święty Marcin 30, 60-702 Poznań	Aleja Grunwaldzka 195/197, 80-266 Gdańsk	ul. Oleska 45, 45-052 Opole	ul. Wrocławska 152/154, 45-837 Opole	ul. 3 Maja 7, 40-096 Katowice	Księża Stanisława Staszica 5, 25-008 Kielce	

Wszystkie filmy, pokazywane są w oryginalnych wersjach językowych z napisami w języku polskim i ukraińskim

Film z napisami tylko w języku polskim

Wywiad z Bettiną Wegner, bohaterką filmu dokumentalnego „Bettina”.

KARSTEN TROYKE: Nie miałaś zaplanowanej kariery, z przebojami, notowaniami na listach przebojów i nową płytą co roku...

BETTINA WEGNER: Nie, zdecydowanie nie! Po prostu w NRD nie mogłam nagrywać żadnych płyt, ani realizować żadnych nagrań radiowych, więc jeśli już jakaś płyta się ukazała, to trzeba było ją wywalczyć. Nawet jeśli poszłam do Amigi (NRD-owska wytwórnia płytowa wydająca muzykę rozrywkową) i powiedziałam: to są tylko piosenki miłosne. To będzie płyta z piosenkami wyłącznie o miłości, to i tak się nie udało, bo nie chodziło o piosenki, ale o mnie. A z dzisiejszego punktu widzenia nie ma znaczenia, kiedy nagrałam lub napisałam tę czy inną piosenkę, zwłaszcza, jeśli mam poczucie, że teraz mogłabym ją napisać ponownie. Nie przestałam pisać bez powodu, od dawna jestem przekonana, że powiedziałam już naprawdę wszystko.

KT: Po skazaniu Cię w 1968 roku za akcję protestacyjną przeciwko inwazji bratnich krajów w Pradze i po pobycie w więzieniu wydawało się, że zostałam zrehabilitowana. Zdobyłaś wykształcenie wokalne w Studiu Sztuki Rozrywkowej i podróżowałaś pociągami przez nasz kraj z gitarą w futerale w ręku.

BW: W pewnym momencie przestało chodzić o piosenki. Mogłam śpiewać piosenki pop i nosić minispódniczkę – to i tak by nie pomogło. Chodziło o osobę – w dodatku zawsze miałam niewłaściwych partnerów, takich jak Thomas Brasch i Klaus Schlesinger, którzy też byli na celowniku państwa. Nie podobała im się ta cała grupa ludzi. Mając w domu dwoje dzieci nie mogłam żyć z koncertów, choć posiadałam tzw. legitymację

zawodową, która była potrzebna w NRD, żeby w ogóle otrzymać jakąkolwiek gażę.

KT: Mimo braku płyt, bez występów w telewizji i bez nagrań radiowych Twoje nazwisko zaczęło być znane. Wtedy podpisałaś petycję przeciwko ekspatriacji Wolfa Biermanna i weszłaś w coraz bardziej otwarty spór z państwem. To był 1983 rok. Jak wyglądało Twoje życie zawodowe do tego czasu? Wiem, że jeszcze przez jakiś czas mogłaś występować, najczęściej z innymi zespołami, bez podawania Twojego nazwiska na afiszu. Ale informacje o tych koncertach i tak się rozchodziły i zaczęły gromadzić tłumy, nawet wtedy, kiedy odbywały się w kościołach...

BW: To był czas, kiedy mogłam występować tylko w kościołach. Bez tego wsparcia nie byłbym w stanie utrzymać rodziny. Sama nie wiem, jak rozchodziły się wiadomości, że gdzieś śpiewam. W NRD ta ustna reklama działała niezwykle dobrze. Prawdopodobnie organizator powiedział komuś, kto następnie powiedział komuś innemu, i tak dalej. Ale kiedyś, niestety, informacja ta dotarła także do osób, które uniemożliwiły nasz występ. Siedziałam w dość małej sali, a ludzie, publiczność, nie reagovali, nie robili min, nie klaskali, tylko przez cały czas lustrowali nas złymi spojrzeniami. To było straszne doświadczenie.

KT: Przeszłaś drogę od bycia piosenkarką na Wschodzie, której władza zabroniła występów, do gwiazdy na Zachodzie. Śpiewałaś z Joan Baez, później Konstantinem Weckerem, w berlińskiej Waldbühne i w innych wielkich salach, trasy

koncertowe, telewizja, radio.
Czy jak już znalazłaś się na Zachodzie pomyślałaś: fajnie, tutaj mogę wszystko?

BW: Nie. Na szczęście nigdy nie przyszło mi to do głowy. I czasami byłam szokowana rozmiarami mojej popularności. Kiedy w tamtym czasie usiadłam gdzieś w kawiarni, mogłam być pewna, że ktoś podejdzie i zapyta: czy to pani? czy pani jest Bettiną Wegner? To było dla mnie jakoś zupełnie obce i wiedziałam: zawsze wiedziałam, że to nie będzie trwać wiecznie. I to był, myślę, mój parasol ochronny. Powiedziałam sobie: tak jest teraz, bo w tym momencie „jesteś na topie”. Miałaś szczęście, że udało ci się nagrać właściwą piosenkę we właściwym czasie - dziesięć lat wcześniej lub dziesięć lat później pewnie nie byłoby to możliwe. A te wszystkie wielkie wydarzenia i koncerty były... no cóż, cieszyłam się na nie, byłam podekscytowana, ale też bałam się ich, były mi jakoś obce, inne niż te w teatrze czy w lokalach, do których byłam przyzwyczajona, gdzie wzrokiem można ogarnąć całą publiczność. Wtedy jest się z sobą razem. Ludzie nie są tak daleko i nie są tak liczni.

KT: Twój głos jest nadal piękny i silny, a Ty nadal lubisz śpiewać. Dlaczego pożegnałaś się z życiem koncertowym 10 lat temu?

BW: Zbiegły się trzy rzeczy, miałam poważne problemy ze zdrowiem, z kręgosłupem. Wszystko było dla mnie coraz bardziej męczące. Drugim powodem było to, że w 2008 roku zabrałam do siebie ojca i wiedziałam, że nie będę mogła pogodzić opieki nad nim i jeżdżenia w trasy koncertowe. A trzeci był taki, że ten zawód wydawał mi się coraz bardziej zajęciem sprzedajnym...

KT: Na koncertach, przed wykonaniem piosenki-życzenia zatytułowanej „Gdyby wszyscy ludzie na ziemi” często mówiłaś: „Wiem, że w moim życiu nie spełnią się już moje życzenia i marzenia...”. Czy masz na myśli przede wszystkim sytuację polityczną i lepszy, spokojny świat. Czy też masz przed oczyma jakiś wyidealizowany obraz przyszłości, podobny do tego, jaki mieli kiedyś nasi rodzice w odniesieniu do systemu komunistycznego?

BW: Nie. Już tego nie robię. Wręcz przeciwnie. Ale im jestem starsza i im dłużej mam czas, by patrzeć na ziemię i ludzi, którzy na niej żyją, moje życzenia stają się coraz skromniejsze. Jedyne życzenie, jakie mi pozostało, to żeby ludzie po prostu traktowali się jak ludzie. A nie tak jak teraz, kiedy jedna frakcja mówi o drugiej: to zwierzęta. To, co dzieje się obecnie w świecie, nie do końca pozwala na to, aby mieć jakieś wielkie nadzieje. Wystarczy ledwie na to, by tlił się jeszcze jakiś okruczeństwo nadziei. Chciałabym więc tylko, żeby ludzie traktowali i postrzegali siebie jak istoty ludzkie. Nic więcej.

LATO, 2017.

Zródło:
bettinawegner.de/interview17.html

BIEGŁY

Niemiecki.

Język biegnącej Loli

KURSY JĘZYKA NIEMIECKIEGO NA WSZYSTKICH POZIOMACH

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

Więcej informacji:
www.goethe.de/polska

Supported by:
Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action
on the basis of a decision
by the German Bundestag

Niemcy
Po prostu przyjazne
www.germany.travel

Embrace German Nature

Zaplanuj podróż po zielonych Niemczech
www.germany.travel

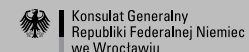
f i t y #VisitGermany

Moje Baranie, Sanktuarium Szewca

Koordinacja programu:
Renata Kopyto, Dom Norymberski w Krakowie
Renata Prokurat, Goethe-Institut w Warszawie
Michał Tomiczek, Konsulat Generalny Niemiec we Wrocławiu
Teksty:
Renata Kopyto
Projekt identyfikacji graficznej przeglądu oraz katalogu:
Olek Modzelewski (www.modzelewski)

Organizatorzy:

Partnerzy:

KINO-CENTRUM

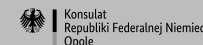
kino | nowe horyzonty

ESTRADA
POZIOMA
NISKI

HELIOS

MURANÓW

Światowid

MOJEKINO.PL

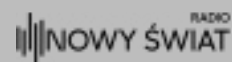

Patroni medialni:

wyborcza.pl

zwierciadło

tydzien-filmu-niemieckiego.pl

/TydzienFilmuNiemieckiego

